

TERMÍN: 17.01.2022

xx38744xx
Recenzia A
Martin Valentovič
valentovic@mesa10.org

*Prosím nezasahujte do tejto tabuľky*RECENZENT/KA (meno a priezvisko, pozícia, inštitúcia): **Martin Valentovič**NÁZOV MATERIÁLU: **Analýza efektívnosti a významu okresných úradov malých okresov SR**TYP VÝSTUPU*[1]: **Analýza**

(pri spoločných výstupoch uviesť aj typy individuálnych vkladov):

ANALYTICKÝ ÚTVAR, REZORT: **Ministerstvo vnútra SR - Inštitút správnych a bezpečnostných analýz**AUTORI/KY: **Marek Mathias;**

SPOLUAUTORI/KY: - - ; - - ; - - ; - -

RECENZNÝ FORMÁT*[2]: **2****PRIPOMIENKY:**

P.č	Pripomienka sa vzťahuje k (strana, odsek):	Text pripomienky*[3]	Odôvodnenie pripomienky	Vysporiadanie sa s pripomienkou*[4]
1	Str. 17	Navrhujem doplniť mapy a popisy toho, ako vyzeralo usporiadanie verejnej správy pred rokom 2013, t.j. pôsobnosti jednotlivých úradov všeobecnej aj špecializovanej štátnej správy na obidvoch stupňoch.	Jedným z cieľov zavedenia špecializovanej štátnej správy od roku 2004 bolo odstránenie dvojkoľajnosti riadenia a tiež posilnenie zodpovedností predmetných rezortov, ktoré si samy vytvárali v regiónoch sieť na základe	<u>Neakceptovaná</u> Uznávame síce význam analýzy rozdelenia špecializovanej štátnej správy, ale s ohľadom na charakter a rozsah štúdie nepovažujeme za

efektivity a potrieb, o ktorých sa predpokladá že dobre poznajú. A keďže po ich zrušení po roku 2013 sa počet OÚ zvýšil z 50 na 72, pre potreby tohoto materiálu odporúčam uviesť, ako vyzerala miestna štátna správa aj pred tým, pretože aj to by mohlo byť jedným zo zaujímavých kritérií pri analýze významu efektívnosti OÚ. Skúmať by sa potom mohli jednotlivé súčasné OÚ tretieho stupňa, kde všade ich má zmysel ponechať aj s prihliadnutím na vtedajšiu sieť špecializovaných úradov na úseku životného prostredia a katastrov. Teda zišlo by sa viacej rozvinúť, čo znamená, že v tretej etape sa sledovala stratégia decentralizácie. Nedá sa totiž povedať, že Zákon 180/2013 v stratégii decentralizácie pokračoval, skôr naopak, pretože došlo k väčšej centralizácii moci cez jeden rezort a relevantná otázka tiež je, ako sa tým zmenila efektívnosť. V každom prípade by som to nazval štvrtou etapou a nie treťou, pretože došlo k zmene pôvodnej filozofie.

potrebné rozšíriť analýzu o prehľad rozloženia špecializovanej štátnej správy pred rokom 2013. ISBA navyše pri tejto problematike uvažuje o vypracovaní samostatnej štúdie o špecializovaných odboroch miestnej štátnej správy ako samostatného dokumentu, ktorý by mal nadviazať na túto štúdiu a súčasne na text venovaný historickému vývoju miestnej štátnej správy v období I. ČSR s názvom „Okresné zriadenie na Slovensku v rokoch 1918-1939“. Zvýšenie počtu OÚ bolo spôsobené kompromisom medzi správnymi obvodymi špecializovanej štátnej správy a existujúcou štruktúrou OÚ ako jej súčasťou, ktoré následne integrovali časť špecializovanej miestnej štátnej správy pod seba.

2	Str. 18-32	Vložiť zmienku o tom, že OÚ 3 sú spravidla tie, ktoré vznikli v roku 2013	Analýza z troch pohľadov – FM, veľkosť cez počet obyvateľov a obcí a veľkosť dopytu je zaujímavá a zaslúži si pozornosť. Zaujímavý je aj úbytok obyvateľstva v OÚ 3. typu a tiež ostatné faktory, na základe čoho ste dospeli k návrhu k zrušeniu. Zo Zákona č. 515/2003 Zb. účinného pred jeho zrušením a Mapy č. 1 je zrejmé, že OÚ 3 sú spravidla tie, čo boli v roku 2013 vytvorené ako nové. Možno by to tiež stálo za zmienku uviesť v texte.	<u>Akceptovaná</u>
3	Str. 18, Tabuľka 1	K skratkám (KO, OKR, OO,...) doplniť vysvetlivky, čo znamenajú	Zvýši sa tým prehľadnosť pre čitateľa.	<u>Neakceptovaná</u> Tieto skratky sú súčasťou úvodného zoznamu skratiek. Nevidíme dôvod ich opakovať pri každej tabuľke. Poprelo by to zmysel „Zoznamu skratiek“.
4	Str. 23, Tabuľka 5	K skratkám (KO, OKR, OO,...) doplniť vysvetlivky, čo znamenajú	Zvýši sa tým prehľadnosť pre čitateľa.	<u>Neakceptovaná</u> Tieto skratky sú súčasťou úvodného zoznamu skratiek. Nevidíme dôvod ich opakovať pri každej tabuľke. Poprelo by to

				zmysel „Zoznamu skratiek“.
5	Str. 23, Tabuľka 5	Navrhujem nepoužívať pre počty záznamov údaje od roku 2020, ale len za rok 2019, ideálne za priemer 2016-2019, aby pokryli väčšie časové obdobie.	Údaje od roku 2020 môžu byť skreslené kvôli neštandardnej situácii v čase pandémie. Priemer za tri roky je relevantný, pretože v jednom roku môže nastať v jednom regióne výkyv pre zvláštnu udalosť (napr. stavajú diaľnicu a vyvlastňujú pozemky, následne čoho stúpnu údaje za registratúru na úseku KN). Dlhšie časové obdobie toto riziko nepresnosti zníži.	<u>Neakceptovaná</u> V analýze sme vychádzali z predpokladu, že pri optimalizácii okresných úradov, ktorá nadobudla účinnosť k 1.1.2020 sa systemizovaný počet funkčných miest určil podľa registratúrnych záznamov za 5 rokov do konca roku 2018. Relevantný je pre analýzu rok 2019, rok 2020 predstavuje dokreslenie situácie podľa aktuálnych dát. Súhlasíme síce s tým, že nie je priekazný, ale pre štruktúru dopytu nemá zásadnejší vplyv, pretože dopad na všetky OÚ je spoločný.
6	Str. 29-32, Tabuľka 8-12	K skratkám (KO, OKR, OO,...) doplniť vysvetlivky, čo znamenajú	Zvýši sa tým prehľadnosť pre čitateľa.	<u>Neakceptovaná</u> Tieto skratky sú súčasťou úvodného zoznamu skratiek. Nevidíme dôvod ich opakovať pri každej tabuľke. Poprelo by to

				zmysel „Zoznamu skratiek“.
7	Str. 34, od 7.1.1. prvý odstavec	Popísať, na základe čoho vyšli prezentované hodnoty úspor.	Lepšia zrozumiteľnosť a tiež dôveryhodnosť. Z predmetného odstavca mi to nebolo jasne pochopiteľné.	<u>Akceptovaná</u>
8	Str. 35-40, tabuľky 13 - 19	Vysvetliť skratky v záhlaví. V textoch vysvetliť FTE	Lepšia zrozumiteľnosť.	<u>Neakceptovaná</u> Tieto skratky sú súčasťou úvodného zoznamu skratiek. Nevidíme dôvod ich opakovať pri každej tabuľke. Poprelo by to zmysel „Zoznamu skratiek“.
9	Str. 38, bod 7.2., druhý odstavec	Navrhujem aspoň stručne doplniť spôsob výpočtu potrebných kapacít. Je to podľa noriem výkonu na zamestnanca?	Lepšia zrozumiteľnosť a tiež dôveryhodnosť.	<u>Akceptovaná</u>
10	Str. 40	Žiada sa stručne vysvetliť koncept FMR, v čom spočíva	Jasnosť pre nezainteresovaného čitateľa	<u>Akceptovaná</u>

CELKOVÉ HODNOTENIE (recenzent/ka vyplní túto časť po vysporiadaní sa s pripomienkami analytickou jednotkou):

Optimalizácia a analýza dopadov zmien v lokalizácii a počtoch územných obvodov je náročnou témou. Vyžaduje si skúmanie viacerých faktorov vrátane dostupností občanov z jednotlivých obcí, sledovanie nákladov v závislosti od veľkosti s cieľom kvantifikácie úspor z rozsahu, definovanie kritérií, na základe čoho bude nová mapa kreovaná (napríklad pri kreovaní počtov a mapy lokalizácie úradov špecializovanej štátnej správy existujúcich do roku 2013 sa skúmalo kritérium celkových minimálnych nákladov pozostávajúcich z nákladov na správu – klesajúcich s počtom úradov, a nákladov na cestovanie občanov – ktoré s klesajúcim počtom zase stúpali a dali sa optimalizovať vhodným rozmiestnením).

Takto podrobná analýza však zrejme nebola cieľom predmetného dokumentu, pretože sa zamerala najmä na fungovanie jednotlivých typov OÚ ako celku a následné zdôvodnenie nižšej efektívnosti novovzniknutých OÚ tretieho typu. Toto zdôvodnenie je preukázané dostatočne presvedčivo. Pozitívne je aj to, že poskytuje náčrt základných princípov alternatívnych scenárov riešenia, ktorých podrobnosti môžu byť podľa potreby ďalej rozpracované. Zámer vypracovania nadväzujúcich analýz potvrdil autor aj počas pripomienkového konania.

Z toho dôvodu a tiež z dôvodu potreby efektívneho využitia kapacít spracovateľa sa javí na tieto účely spravovaná v dostatočnej miere a kvalite.

Oceňujem zapracovanie niektorých pripomienok a ďalších zmien sledujúcich zvýšenie zrozumiteľnosti textu.

[1] Výber medzi: 1. analýza (komplexný analytický materiál s návrhmi konkrétnych systémových opatrení); 2. komentár (rozsahovo menší analytický materiál venujúci sa konkrétnemu čiastkovému problému); 3. manuál (metodické usmernenie vyplývajúce z potreby zjednotenia procesov a postupov v konkrétnej oblasti).

[2] Formát 1 pre komentár/manuál (2 recenzenti bez povinného odborného workshopu); Formát 2 pre analýzu (3 recenzenti a povinný odborný workshop).

[3] Do tabuľky značiť pripomienky zásadného metodologického a obsahového charakteru (nie štylistické či gramatické opravy).

[4] Vyplní analytická jednotka: pripomienka bola akceptovaná / pripomienka nebola akceptovaná a zdôvodnenie / pripomienka bola čiastočne akceptovaná a zdôvodnenie.